

Søledsvej II

Rapport for arkæologisk forundersøgelse

J.nr. NÆM 2005:149; KUAS 2003-2122-1145

Næstved Museum 2006

Søledsvej II

Rapport for prøvegravning forud for udstykning i Toksværd

J.nr. NÆM 2005:149; KUAS 2003-2122-1145

04.04.10; Toksværd Sogn, Hammer Herred, Storstrøms Amt (tidl. Præstø)
Matr.nr. 9ag, Toksværd By

I perioden 28. marts til 4. april udførte arkæolog Kim Christoffersen prøvegravning for Næstved Museum på ovennævnte udstykningsområde i Toksværd. Maskinfører var Knud Erik Hansen, ARKIL. Ansvarlig leder var museumsinspektør Thomas Roland, Næstved Museum.

Topografi

Det undersøgte udstykningsområde henlå på tidspunktet for undersøgelsen som udyrket mark. Mod øst og sydøst afgrænses området af Thyrasvej, mod sydvest af Søledsvej, mod vest af grusvejen, der fører til boldbanerne og det nybyggede Bo- og Naboskab i den nordvestlige hjørne af udstykningsområdet. Mod nord afgrænses området af boldbanerne.

Området skråner mod syd, men er let bakket både nord/syd og øst/vest, således at der flere steder dannes små plateauer eller lavninger. Yderkanterne af området mod syd, sydøst og sydvest er lavtliggende og var på undersøgelsestidspunktet gennemtrukket af vand, ligesom den sydligste del af prøvegrøfterne hurtigt blev vandfyldte.

Undergrunden i det undersøgte område bestod af rødgult/brungult, leret undergrundssand. I midterste og nordlige del af området var undergrunden mere stenet end mod syd, hvor den var næsten stenfri. Overjorden bestod af et muldlag på 25-30 centimeters tykkelse. I lavninger kunne på steder iagttages et mellemlag bestående af gråbrunt, let muldet og leret sand i op til 20 centimeters tykkelse.

Undergrunden i undersøgelsesområdet var gennemskåret af mange markdræn. I de nordligste ca. 10 m af grøft 3 kunne iagttages et opfyldningslag med byggeaffald og plastic, mindst 120 cm dybt, formentlig stammende fra anlæggelse af sportsplads/klubhus.

Metode

Der blev anvendt rendegraver med planérskovl til at trække mulden af under overvågning. Der blev i alt udlagt 10 prøvegrøfter over området i NNØ/SSV retning. Prøvegrøfterne var af 1,80 m bredde (skovlbredde) og forskellig længde (op til ca. 200 m) afhængig af områdets karakter. Afstanden mellem de parallelle grøfter var ca. 20 m.

De få fremkomne fyldskift (A1-A10) blev alle snittet og beskrevet (jf. anlægsliste), men ikke tegnet. Søgegrøfter og centrum af alle anlæg blev indmålt med håndholdt GPS, med den usikkerhedsmargin denne indmålingsmetode indebærer (koordinatliste findes blandt originalmaterialet).

Undersøgelsens resultater

Prøvegravningens resultater var meget sparsomme. Der fremkom således kun få og spredte anlæg (A1-10), og kun enkelte kunne med nogen sandsynlighed henføres til forhistorien. Dette gælder en enkelt rest af formodet kogestensgrube i den vestlige del af undersøgelsesområdet (A5) samt 3 brandpletter i øst (A7, A8 og A10). Alle de mulige oldtidsanlæg lå placeret på den højereliggende, nordlige del af undersøgelsesområdet. Der fremkom ingen genstandsfund og intet daterende materiale i øvrigt, udover lidt trækul, der dog ikke blev hjemtaget.

De kun få og spredte anlægsgfund af forhistorisk karakter foranlediger ikke til yderligere undersøgelser på stedet, og Næstved Museum anser sagen for afsluttet.

Anlægsliste og beskrivelse af grøfter

Grøft 1

A1 Stolpehul/natur?

25x30 cm, dybde 8 cm.

Gråbrunt, let muldet sand, homogent.

A2 Stolpehul/natur?

20x24 cm, dybde 9 cm.

Gråbrunt, let muldet sand, homogent.

Enkelte teglstumper i overfladen.

Grøft 2

A3 Stolpehul/natur?

29x32 cm, dybde 16 cm.

Gråbrunt, let muldet sand, homogent.

A4 Stolpehul/natur?

44x44 cm, dybde 14 cm.

Gråbrunt, let muldet og leret sand, homogent.

A5 Bund af kogestensgrube

45x45 cm, dybde af mørkfarvning 22 cm.

De øverste 3-4 cm udgøres af lyst, gråbrunt, let muldet sand, med trækulsnister i overfladen. Herunder mest rødgult undergrundssand, partielt sodsværtet og enkelte skørbrændte sten.

Grøft 3

A6 Fyldskifte, dyregang?

Længde: 60 cm.

Største bredde: 25 cm

Største dybde: 8 cm

Langagtigt fyldskifte, der kommer ud fra vestlige profil. Ligner dyregang, men indeholder trækulsnister/striber.

Leret og sandet gråbrun muld.

A7 Brandplet

Ca. 40x40 cm, dybde 3 cm.

Lyst gråbrunt, let muldet og leret sand med trækulsstumper/nister.

Grøft 4

Muldykkelse 25 –30 cm.

Undergrund: Rødgult/brungult, heterogent, leret undergrundssand.

Nordligst i sydlige halvdel af grøften et område med store sten, angiveligt natur, da der ikke findes kulturspor.

Grøft 5

Muldykkelse 25-30 cm.

Undergrund: Brungult/gulbrunt, leret undergrundssand, heterogent.

Nordligst i grøften stor sten med skurestriber 130x120x65 cm.

Grøft 6

A8 Brandplet

Ca. 60x50 cm. Få cm dyb.

Lyst gråbrunt, let muldet sand med trækulsstumper/nister i overfladen.

Mørkfarvning trukket 12-13 cm ned i undergrundssand.

Grøft 7

A9 Stolpehul/natur?

Ca. 40x30 cm, dybde 7 cm.

Lyst gråbrunt, let muldet og leret sand.

Grøft 8

Mørk gråbrun muld, let leret 25-30 cm.

I midterste del af grøften et mellemlag af lyst, gråbrunt, let muldet og leret sand ca. 10 cm.

Undergrund: Brungult undergrundssand, heterogent.

Grøft 9

Overjord: Mørk, gråbrun, let leret muld, ca. 25 cm.

Undergrund: Brungult, leret undergrundssand, heterogent. Stenet i nordlige del af grøften.

Grøft 10

A10 Brandplet

70x55 cm. Lyst, gråbrunt, let muldet sand.

Trækul i overfladen, små stykker og nister.

Mørkfarvning i op til 15 centimeters dybde.